ΕΝΟΤΗΤΑ 5 - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΛΟΓΟΥ

Κείμενο : Ποιο επάγγελμα να διαλέξω;

Της Κατερίνας Τριανταφύλλου*

1. Το θέμα της επιλογής επαγγέλματος αποτελεί ένα μόνιμο θέμα συζητήσεων και πολλές φορές **διενέξεων** μεταξύ των εφήβων και των γονιών τους. Σε μια κοινωνία όπου παραμονεύει το φάσμα της ανεργίας και όπου η συλλογή τυπικών προσόντων έχει γίνει κατάσταση, το θέμα του επαγγελματικού προσανατολισμού του εφήβου θέτει ένα τεράστιο απειλητικό ερωτηματικό που απασχολεί ολόκληρη την οικογένεια.

2. «Ποια επαγγέλματα έχουν μέλλον; Ποιες σπουδές εξασφαλίζουν ότι μεθαύριο ο νέος δε θα έρθει αντιμέτωπος με την ανεργία;» «Ποιες σπουδές οδηγούν σε **προσοδοφόρα** επαγγέλματα;» Σ' αυτά τα ερωτήματα έχει εκφυλιστεί *ο προβληματισμός των εφήβων και των οικογενειών τους για την πορεία ζωής που θα χαράξουν οι νέοι, για τον τρόπο με τον οποίο θα διαθέσουν το προσωπικό τους δυναμικό και θα περνούν το μεγαλύτερο μέρος της ζωής τους. Η προσωπικότητα και τα ενδιαφέροντα του εφήβου συνήθως μπαίνουν σε δεύτερη μοίρα στον προβληματισμό αυτό, και το εντυπωσιακό είναι ότι σήμερα ακόμη και οι ίδιοι οι έφηβοι, όταν ρωτιούνται με ποιο κριτήριο επιλέγουν το μελλοντικό τους επάγγελμα, συνήθως προτάσσουν τη δυνατότητα εξεύρεσης εργασίας και την οικονομική αποκατάσταση.

3. Στις συνθήκες **αβεβαιότητας** και ραγδαίων μεταβολών μέσα στις οποίες λειτουργεί η σύγχρονη αγορά εργασίας, είναι πολύ δύσκολο να γίνουν προβλέψεις σχετικά με το ποια επαγγέλματα «έχουν μέλλον». Ο έφηβος που είναι σήμερα 16 ετών και επιδιώκει πανεπιστημιακές σπουδές θα βγει στην αγορά εργασίας το νωρίτερο σε 7-8 χρόνια. Στο διάστημα αυτό, η σημερινή κατάσταση στην αγορά εργασίας το πιθανότερο είναι **να έχει** ήδη **ανατραπεί.**

4. Τι, λοιπόν, μπορεί να προσφέρει ένα βαθμό σιγουριάς για την επαγγελματική αποκατάσταση του εφήβου; Το να επιλέξει τις σπουδές που πραγματικά του ταιριάζουν. Μόνο τότε θα τις αντιμετωπίσει με γνήσιο ενδιαφέρον και ενθουσιασμό, θα γίνει πολύ καλός στο αντικείμενό του και θα έχει αυξημένες πιθανότητες να σταδιοδρομήσει. Και, επιπλέον, ένα επάγγελμα που του ταιριάζει θα συμβάλει ουσιαστικά στη μελλοντική του ψυχική ισορροπία και ευτυχία.

5. Κάτι που πρέπει να επισημανθεί είναι ότι στις ίδιες σπουδές δεν αντιστοιχούν αναγκαστικά στα ίδια επαγγέλματα. Για παράδειγμα, οι σπουδές πολιτικού μηχανικού μπορούν να οδηγήσουν σε καριέρα ελεύθερου επαγγελματία, υπαλλήλου στο δημόσιο ή στον ιδιωτικό τομέα, εκπαιδευτικού, ερευνητή, επιχειρηματία εργολάβου κ.ά., πράγμα που εξαρτάται από τις περαιτέρω επιλογές και προσπάθειες που θα κάνει ο νέος απόφοιτος, τις ευκαιρίες που θα του προσφερθούν και τον τρόπο με τον οποίο **θα τις αξιοποιήσει.**

6. Οι κύριοι ατομικοί παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον επαγγελματικό προσανατολισμό των εφήβων είναι:
<u>Η προσωπικότητα</u>. Ποιος είναι ο έφηβος; Κοινωνικός ή κλειστός, τολμηρός ή διστακτικός, νευρικός ή ήρεμος; Η προσωπικότητα του ατόμου διαμορφώνεται πολύ νωρίς ως προς τα κύρια χαρακτηριστικά της, έτσι η προσωπικότητα ενός δεκαπεντάχρονου εφήβου προδιαγράφει με αρκετή αξιοπιστία τον αυριανό ενήλικο.
<u>Οι αξίες.</u> Τι είναι πιο σημαντικό για τον έφηβο, έτσι όπως ο ίδιος ονειρεύεται την αυριανή

ζωή του; Να έχει μεγάλη επαγγελματική αναγνώριση, να έχει σταθερή και σίγουρη εργασία, να προσφέρει βοήθεια στους συνανθρώπους του, να αποκτήσει πολλά χρήματα, να έχει μια δουλειά που να τον ενδιαφέρει πολύ; Σημαντική θέση στις αξίες του ατόμου κατέχει και ο τρόπος ζωής που θέλει να κάνει. Για παράδειγμα, πόσο σημαντικό είναι γι' αυτόν να έχει ελεύθερο χρόνο, να μην αναγκάζεται να ταξιδεύει για επαγγελματικούς λόγους, να διαθέτει χρόνο στα εξωεπαγγελματικά του ενδιαφέροντα ή στην οικογένειά του, να έχει καθορισμένο ωράριο εργασίας; Κάποιες αξίες είναι αλληλοσυγκρουόμενες, για παράδειγμα η σταθερή και σίγουρη εργασία και το καθορισμένο ωράριο παραπέμπουν συνήθως σε μισθωτή εργασία, η οποία κατά κανόνα δε συνδυάζεται με μεγάλες οικονομικές αποδοχές. Οι αξίες ενός εφήβου είναι πολύ πιθανό να μην έχουν ακόμη διαμορφωθεί ή να μεταβληθούν με την πάροδο των χρόνων.
Τα ενδιαφέροντα. Τι αρέσει στον έφηβο να κάνει; Αν κάποιος καταφέρει να κάνει το χόμπι του επάγγελμα, θα είναι σίγουρα επιτυχημένος! Λίγα, όμως, από τα ενδιαφέροντα των εφήβων τους συνοδεύουν στην ενήλικη ζωή τους. Πολλοί έφηβοι σήμερα ονειρεύονται μια καριέρα στη μουσική ή στον αθλητισμό, στους περισσότερους, όμως, αυτό το ενδιαφέρον είναι γέννημα των τάσεων της εποχής ή μιας συγκεκριμένης παρέας. Στην περίπτωση αυτή, καλό είναι ο νέος να συνδυάσει το όνειρο του για αθλητική ή καλλιτεχνική καριέρα με κάποιες άλλες σπουδές που προς το παρόν τον ενδιαφέρουν κατά δεύτερο λόγο, έτσι ώστε να μπορεί να επιλέξει ανάλογα με τις επιθυμίες και τις ανάγκες που θα του δημιουργηθούν αργότερα και τις συνθήκες της αγοράς εργασίας.
Οι δεξιότητες. Σε τι είναι καλός ο έφηβος; Τι μπορεί να καταφέρει καλά, ευχάριστα και χωρίς πολύ κόπο; Οι δεξιότητες είναι το πρώτο στοιχείο του εφήβου το οποίο συνήθως λαμβάνουμε υπόψη όταν συζητάμε για τον επαγγελματικό του προσανατολισμό. Αυτό, όμως, δεν είναι απόλυτο. Οι δεξιότητες ενός μαθητή μπορούν να βελτιωθούν κατά πολύ, ανάλογα με την προσπάθεια που αυτός θα καταβάλει και η προσπάθεια αυτή θα είναι ανάλογη με τους στόχους και τα όνειρα που επιδιώκει να πραγματοποιήσει. Αν ο μαθητής επιλέξει με ελεύθερη βούληση και ενθουσιασμό τις σπουδές που ταιριάζουν στην προσωπικότητα, τις αξίες και τα ενδιαφέροντά του, θα βρει τον τρόπο να αποκτήσει και τις δεξιότητες που χρειάζονται για να φτάσει στις σπουδές αυτές.

*έχει αλλοιωθεί

*εκπαιδευτικός, σύμβουλος σταδιοδρομίας, ψυχοθεραπεύτρια

Πηγή : ιστοσελίδα ΚΕΣΥΠ Θεσσαλίας

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Όπως υποστηρίζει η συγγραφέας του άρθρου, είναι πολύ δύσκολο σήμερα να γίνουν προβλέψεις σχετικά με το ποια επαγγέλματα «έχουν μέλλον». Ποιοι λόγοι την οδηγούν σε αυτή τη διαπίστωση ;

2. Ποια οφέλη προσφέρει στον έφηβο η επιλογή των σπουδών που πραγματικά του ταιριάζουν ;

3. Θα μπορούσε κατά τη γνώμη σας ένας έφηβος που δεν έχει τις απαιτούμενες δεξιότητες να ακολουθήσει τις σπουδές που θα ήθελε ;

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Βρείτε τη δομή και τον τρόπο (ή τους τρόπους) ανάπτυξης της 3^{ης} και της 5^{ης} παραγράφου του κειμένου

2. Γράψτε μια συνώνυμη που μπορεί να αντικαταστήσει κάθε μία από τις παρακάτω λέξεις μέσα στο κείμενο :

διενέξεων →.....

προσοδοφόρα →.....

αβεβαιότητας →.....

να έχει ανατραπεί→ .....

θα τις αξιοποιήσει →.....

3. Συμπληρώστε τον πίνακα με τα υπόλοιπους βαθμούς των επιθέτων , επιρρημάτων ή μετοχών του κειμένου :

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ μονολεκτικός τύπος	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ περιφραστικός τύπος	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ <u>Σχετικός</u> περιφραστικός ή μονολεκτικός τύπος	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ <u>Απόλυτος</u> περιφραστικός ή μονολεκτικός τύπος
			το πιθανότερο	
		πιο σημαντικό		
συνήθως				
επιτυχημένος				
			στους περισσότερους	

4. Μέσω της διεύθυνσης και των συνδέσμων : www.synodoiporos.weebly.com → εκπαιδευτικό υλικό → Νεοελληνική Γλώσσα Β → Λεξικό Κοινής Νεοελληνικής
να βρείτε και να γράψετε στο τετράδιο της Ν. Γλώσσας τη σημασία των παρακάτω λέξεων ή φράσεων του κειμένου :

τυπικά προσόντα , δεξιότητες, αγορά εργασίας , σταδιοδρομώ, ελεύθερος επαγγελματίας, αποδοχές

5. Συμπληρώστε τον πίνακα των χρόνων :

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΜΕΛΛ. ΣΥΝΟΠΤ.	ΑΟΡΙΣΤΟΣ	ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ
προτάσσουν				
		Θα συμβάλει		
			επισημάνθηκε	
συνδυάζεται				
ρωτιούνται				

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Σε συνέντευξη για τη σχολική ιστοσελίδα με θέμα τον επαγγελματικό προσανατολισμό των εφήβων περιγράφετε το επάγγελμα ενός από τους γονείς σας κι εξηγείτε τους λόγους για τους οποίους θα μπορούσατε να το επιλέξετε ή όχι